

Klimato kaitos poveikio skirtinguose pasaulio regionuose apžvalga

The Survey of the Impact on Climate Change in Different Areas of the World

Miglė ŽALYTĖ¹, Inga PURIUŠKYTĖ¹, Emilija KIŠKYTĖ¹

¹Vilniaus licėjus, miglezalyte@gmail.com, inga.puriuskyte@gmail.com, emilijakiskyte123@gmail.com

¹Vilnius Lyceum, miglezalyte@gmail.com, inga.puriuskyte@gmail.com, emilijakiskyte123@gmail.com

DOI: <https://doi.org/10.15388/Klimatokaita.2020.55>

Klimato kaita – didelis, neįprastas globalus arba regioninis aplinkos pokytis. Tai yra daugybės veiksnių rezultatas, nors labiausiai klimato pokyčiai yra susiję su pasaulinės temperatūros kilimu. Remdamosi įvairiais informaciniais šaltiniais analizavome klimato kaitos poveikį skirtinguose pasaulio regionuose, nagrinėjome, kaip klimato kaita veikia regiono gamtinę, socialinę, ekonominę aplinką ir žmogaus gyvenseną.

Pabandėme prognozuoti, kaip besikeičiantis klimatas Europoje veiktų turizmo sferą. Šiltėjant klimatui, tirpstant, traukiantis ledynams, pasikeis turistų srautai. Alpėse didėjantis lavinų pavojus kelią grėsmę kalnų turizmo mėgėjams ir alpinistams. Ateityje dėl trumpėjančios žiemos daugiau nuostolių patirs kalnų slidinėjimo centrai. Viduržemio jūros kurortuose temperatūra vasarą bus per aukšta turistams poilsiauti. Galima daryti prielaidą, kaip neigiamai tai atsilieps Viduržemio jūros pakrantėse įsikūrusių kurortinių miestų paslaugų sektoriui.

Šiaurės Amerikoje klimato pakitimai irgi turi ryškių šuolių, kurie koreguoja įprastą žmonių gyvenimą. 2019 m. žiemą Jungtines Amerikos Valstijas buvo užklupę rekordiniai šalčiai Didžiųjų ežerų regione. Buvo sustojęs transportas, uždarytos mokyklos, paslaugų sektoriaus įmonės. Šalis patyrė ekonominių nuostolių. Daugėja galingų tornadų ir uraganų, niokojančių Jungtines Valstijas. Gyventojams reikia mokytis prisitaikyti prie ekstremalių pokyčių.

Afrikoje dėl klimato šiltėjimo katastrofiškai trūksta vandens. Kyla didesnė karinių konfliktų dėl geriamojo vandens tikimybė. Plečiantis Sahelio zonai, badas gresia daugeliui Senegalio, Malio, Mauritanijos, Sudano, Etiopijos valstybių gyventojų.

Antarktidoje, „Esperanza“ stotyje, fiksuotas aukščiausias temperatūros rekordas – 18,3 °C (2020 m.), dėl to tirpsta ir skyla pakrančių ledas.

Azijoje intensyvėja musoninės liūtys, keldamos grėsmę Bangladešo, Indijos, Nepalo gyventojams. Potvyniai kelia grėsmę gyvenamosioms teritorijoms, palieka gyventojus be geriamojo vandens ir maisto. Azijos šiaurinėje dalyje tirpstant amžinojo įšalo sluoksniui keičiasi visa ekosistema. Į atmosferą gali patekti didelis kiekis „šiltnamio dujų“, tokių kaip metanas ir anglies dioksidas.

Australijoje klimato kaita sukelia sausras, o su jomis ir miškų gaisrus. Gaisrai ne tik sunaikina gyvūnų buveines, augaliją, bet ir kelia grėsmę gyventojams.

Apžvelgusios pastaraisiais metais vykstančius klimato pokyčius įvairiuose pasaulio regionuose prieiname prie išvados, kad žmogus turi stabdyti vartojimą, besaikę taršą ir mokytis prisitaikyti prie ekstremalėjančių gyvenimo sąlygų.